ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (δεύτερο τμήμα)

της 16ης Οκτωβρίου 2003 *

Στην υπόθεση C-91/02,

που έχει ως αντικείμενο αίτηση του Verwaltungsgerichtshof (Αυστρία) προς το Δικαστήριο, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 234 ΕΚ, με την οποία ζητείται, στο πλαίσιο της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου μεταξύ

Hannl + Hofstetter Internationale Spedition GmbH

και

Finanzlandesdirektion für Wien, Niederösterreich und Burgenland,

η έκδοση προδικαστικής αποφάσεως ως προς την ερμηνεία του κανονισμού (ΕΟΚ) 2913/92 του Συμβουλίου, της 12ης Οκτωβρίου 1992, περί θεσπίσεως κοινοτικού τελωνειακού κώδικα (ΕΕ L 302, σ. 1), και του κανονισμού (ΕΟΚ) 2454/93 της Επιτροπής, της 2ας Ιουλίου 1993, για τον καθορισμό ορισμένων διατάξεων εφαρμογής του κανονισμού 2913/92 (ΕΕ L 253, σ. 1),

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (δεύτερο τμήμα),

συγκείμενο από τον R. Schintgen (εισηγητή), πρόεδρο τμήματος, τον Β. Σκουρή και την N. Colneric, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: P. Léger
γραμματέας: R. Grass

λαμβάνοντας υπόψη τις γραπτές παρατηρήσεις που κατέθεσαν:

— η Hannl + Hofstetter Internationale Spedition GmbH, εκπροσωπούμενη από τον P. Csoklich, Rechtsanwalt,

— η Finanzlandesdirektion für Wien, Niederösterreich und Burgenland, εκπροσωπούμενη από τον L. Lenitz,

— η Αυστριακή Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον H. Dossi,

— η Ιταλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον I. M. Braguglia,

— η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τους J. C. Schieferer και R. Tricot,

έχοντας υπόψη την έκθεση του εισηγητή δικαστή,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 15ης Μαΐου 2003,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με διάταξη της 28ης Φεβρουαρίου 2002, που περιήλθε στο Δικαστήριο στις 15 Μαρτίου 2002, το Verwaltungsgerichtshof υπέβαλε, δυνάμει του άρθρου 234 ΕΚ, προδικαστικό ερώτημα ως προς την ερμηνεία του κανονισμού (ΕΟΚ) 2913/92 του Συμβουλίου, της 12ης Οκτωβρίου 1992, περί θεσπίσεως κοινοτικού τελωνειακού κώδικα (ΕΕ L 302, σ. 1, στο εξής: τελωνειακός κώδικας), και του κανονισμού (ΕΟΚ) 2454/93 της Επιτροπής, της 2ας Ιουλίου 1993, για τον καθορισμό ορισμένων διατάξεων εφαρμογής του κανονισμού 2913/92 (ΕΕ L 253, σ. 1, στο εξής: κανονισμός εφαρμογής).

2 Το ερώτημα αυτό ανέκυψε κατά την εκδίκαση διαφοράς μεταξύ της εταιρίας Hannl + Hofstetter Internationale Spedition GmbH (στο εξής: Hannl) και της Finanzlandesdirektion für Wien, Niederösterreich und Burgenland (Δημοσιονομικής Διευθύνσεως για τα ομόσπονδα κράτη Βιένη, Κάτω Αυστρία και Burgenland, στο εξής: Finanzlandesdirektion), η οποία αφορά μια προσαύξηση των δασμών που συνίσταται στην καταβολή τόκων υπερημερίας για το διάστημα μεταξύ της γενέσεως της τελωνειακής οφειλής και της εκ των υστέρων βεβαιώσεώς της.

Νομικό πλαίσιο

Η κοινοτική νομοθεσία

3 Τα άρθρα 201 έως 205 και 209 έως 211 του τελωνειακού κώδικα προβλέπουν τις γενεσιουργούς αιτίες της τελωνειακής οφειλής κατά την εισαγωγή και της τελωνειακής οφειλής κατά την εξαγωγή αντίστοιχα.

4 Το άρθρο 214 του τελωνειακού κώδικα ορίζει τα εξής:

«1. Εκτός αντίθετων ειδικών διατάξεων που προβλέπονται από τον παρόντα κώδικα και με την επιφύλαξη της παραγράφου 2, το ποσό των εισαγωγικών δασμών που επιβάλλεται σε εμπόρευμα καθορίζεται με βάση τα στοιχεία δασμολόγησης που αντιστοιχούν στο εν λόγω εμπόρευμα τη στιγμή κατά την οποία γεννάται η σχετική τελωνειακή οφειλή.

2. Όταν δεν είναι δυνατό να καθοριστεί με ακρίβεια [η] στιγμή κατά την οποία γεννάται η τελωνειακή οφειλή, το χρονικό σημείο που πρέπει να λαμβάνεται υπόψη για τον καθορισμό των στοιχείων δασμολόγησης που αφορούν το εν λόγω εμπόρευμα είναι εκείνο κατά το οποίο η τελωνειακή αρχή διαπιστώνει ότι το εμπόρευμα αυτό βρίσκεται σε κατάσταση που γεννά τελωνειακή οφειλή.

Εντούτοις, όταν οι πληροφορίες που διαθέτουν οι τελωνειακές αρχές τούς επιτρέπουν να διαπιστώσουν ότι η τελωνειακή οφειλή γεννήθηκε σε χρονικό σημείο προγενέστερο της διαπίστωσης αυτής, το ποσό των εισαγωγικών ή εξαγωγικών

δασμών που αφορούν το εν λόγω εμπόρευμα καθορίζεται βάσει των στοιχείων δασμολόγησής του που το χαρακτήριζαν κατά το πλέον απομακρυσμένο χρονικό σημείο μέσα στο διάστημα κατά το οποίο μπορεί να αποδειχθεί η ύπαρξη της τελωνειακής οφειλής που προέκυψε από αυτή την κατάσταση, με βάση τις διαθέσιμες πληροφορίες.

3. Επιβάλλονται αντισταθμιστικοί τόκοι, στις περιπτώσεις και υπό τους όρους που καθορίζουν οι διατάξεις που θεσπίζονται με τη διαδικασία της επιτροπής, προκειμένου να αποφευχθεί κάθε ενδεχόμενο πορισμού οικονομικού οφέλους από τον ετεροχρονισμό της ημερομηνίας γέννησης ή βεβαίωσης της τελωνειακής οφειλής.»

5 Το άρθρο 218 του τελωνειακού κώδικα προβλέπει τα εξής:

«1. Όταν τελωνειακή οφειλή γεννάται από την αποδοχή διασάφησης για τη θέση εμπορεύματος υπό τελωνειακό καθεστώς άλλο εκτός της προσωρινής εισαγωγής με μερική απαλλαγή από τους εισαγωγικούς δασμούς ή από οιαδήποτε άλλη πράξη που έχει τα ίδια έννομα αποτελέσματα με την αποδοχή αυτή, η βεβαίωση του ποσού που αντιστοιχεί σ' αυτή την τελωνειακή οφειλή πρέπει να πραγματοποιείται μόλις υπολογιστεί το ποσό αυτό και, το αργότερο, τη δεύτερη ημέρα μετά από εκείνη κατά τη διάρκεια της οποίας χορηγήθηκε η άδεια παραλαβής του εμπορεύματος.

Ωστόσο, με την επιφύλαξη ότι έχει κατατεθεί εγγύηση για την καταβολή τους, το σύνολο των ποσών των δασμών που αφορούν τα εμπορεύματα για τα οποία η άδεια παραλαβής έχει χορηγηθεί σε ένα και το αυτό πρόσωπο κατά τη διάρκεια περιόδου που καθορίζεται από την τελωνειακή αρχή και η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τις 31 ημέρες είναι δυνατό να αποτελέσει αντικείμενο μιας μοναδικής βεβαίωσης στο τέλος της περιόδου. Η βεβαίωση αυτή πρέπει να γίνει σε προθεσμία πέντε ημερών από την ημερομηνία λήξης της εν λόγω περιόδου.

2. Εφόσον προβλέπεται ότι η άδεια παραλαβής του εμπορεύματος μπορεί να δοθεί παρότι δεν πληρούνται ακόμη ορισμένες προϋποθέσεις που προβλέπονται από το κοινοτικό δίκαιο και από τις οποίες εξαρτώνται είτε ο καθορισμός του ποσού της γεννηθείσας οφειλής είτε η είσπραξη του ποσού αυτού, η βεβαίωση πρέπει να γίνει το αργότερο δύο ημέρες μετά την ημερομηνία που προσδιορίστηκε ή καθορίστηκε οριστικά είτε το ποσό της οφειλής είτε η υποχρέωση προς πληρωμή των δασμών που προκύπτουν από την οφειλή αυτή.

Ωστόσο, όταν η τελωνειακή οφειλή αφορά προσωρινό δασμό αντιντάμπινγκ ή αντισταθμιστικό, η βεβαίωση του δασμού αυτού πρέπει να γίνει το αργότερο δύο μήνες μετά τη στιγμή της δημοσίευσης στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων* του κανονισμού που θεσπίζει οριστικό δασμό αντιντάμπινγκ ή αντισταθμιστικό.

3. Σε περίπτωση που γεννάται τελωνειακή οφειλή υπό όρους διαφορετικούς από εκείνους που αναφέρονται στην παράγραφο 1, η βεβαίωση του ποσού των αντίστοιχων δασμών πρέπει να γίνει σε διάστημα δύο ημερών από την ημερομηνία κατά την οποία η τελωνειακή αρχή είναι σε θέση:

α) να υπολογίσει το εν λόγω ποσό των δασμών

και

β) να ορίσει τον οφειλέτη.»

6 Το άρθρο 220, παράγραφος 1, του τελωνειακού κώδικα ορίζει τα εξής:

«Όταν το ποσό των δασμών που προκύπτουν από τελωνειακή οφειλή δεν έχει βεβαιωθεί σύμφωνα με τα άρθρα 218 και 219 ή έχει βεβαιωθεί σε ύψος χαμηλότερο εκείνου που νομίμως οφειλόταν, η βεβαίωση του ποσού των δασμών που [πρέπει] ή που απομένει να εισπραχθεί πρέπει να γίνει σε διάστημα δύο ημερών από την ημερομηνία κατά την οποία η τελωνειακή αρχή αντιλήφθηκε την κατάσταση αυτή και είναι σε θέση να υπολογίσει το νομίμως οφειλόμενο ποσό και να ορίσει τον οφειλέτη (βεβαίωση εκ των υστέρων). Η προθεσμία αυτή μπορεί να παραταθεί σύμφωνα με το άρθρο 219.»

7 Το άρθρο 229 του τελωνειακού κώδικα έχει ως εξής:

«Η τελωνειακή αρχή μπορεί να παραχωρεί στον οφειλέτη διευκολύνσεις πληρωμής άλλες από την αναστολή πληρωμής.

Η παραχώρηση αυτών των διευκολύνσεων πληρωμής:

α) εξαρτάται από τη σύσταση εγγύησης· ωστόσο, η εγγύηση αυτή μπορεί να μην απαιτείται όταν τέτοια απαίτηση ενδέχεται, λόγω της κατάστασης του οφειλέτη, να προκαλέσει σοβαρές οικονομικές ή κοινωνικές δυσχέρειες·

β) επιτρέπει την είσπραξη, πέρα του ποσού των δασμών, πιστωτικού τόκου· το ποσό των τόκων αυτών πρέπει να υπολογίζεται έτσι ώστε να είναι αντίστοιχο με το ποσό που θα ήταν απαιτητό για τον ίδιο σκοπό στην εθνική νομισματική και χρηματοοικονομική αγορά του νομίσματος στο οποίο οφείλεται το ποσό.

Η τελωνειακή αρχή μπορεί να παραιτηθεί από την απαίτηση του πιστωτικού τόκου, όταν αυτός ενδέχεται, λόγω της κατάστασης του οφειλέτη, να προκαλέσει σοβαρές οικονομικές ή κοινωνικές δυσχέρειες.»

8 Το άρθρο 232, παράγραφος 1, του τελωνειακού κώδικα προβλέπει τα εξής:

«Όταν το ποσό των δασμών δεν καταβλήθηκε μέσα σε καθορισμένη προθεσμία:

α) οι τελωνειακές αρχές κάνουν χρήση όλων των δυνατοτήτων που παρέχονται από τις ισχύουσες διατάξεις, συμπεριλαμβανομένης της αναγκαστικής εκτέλεσης, προκειμένου να διασφαλίζεται η καταβολή του εν λόγω ποσού·

ειδικές διατάξεις μπορούν να θεσπιστούν σύμφωνα με τη διαδικασία της επιτροπής στο πλαίσιο του καθεστώτος διαμετακόμισης ως προς τους τριτεγγυητές·

β) εισπράττεται τόκος υπερημερίας επί πλέον του ποσού των δασμών· το επιτόκιο του τόκου υπερημερίας μπορεί να είναι ανώτερο από το επιτόκιο του πιστωτικού τόκου, δεν μπορεί δε να είναι κατώτερο από αυτό.»

9 Το άρθρο 241 του τελωνειακού κώδικα ορίζει τα εξής:

«Η εκ μέρους των τελωνειακών αρχών επιστροφή ποσών εισαγωγικών ή εξαγωγικών δασμών καθώς και πιστωτικών τόκων ή τόκων υπερημερίας που ενδεχομένως έχουν εισπραχθεί με την ευκαιρία της πληρωμής των ποσών αυτών δεν γεννά υποχρέωση καταβολής τόκων από τις εν λόγω αρχές. Ωστόσο, καταβάλλεται τόκος:

— όταν απόφαση που εγκρίνει αίτηση επιστροφής ποσών δασμών δεν εκτελείται μέσα σε προθεσμία τριών μηνών από την ημερομηνία έκδοσης της εν λόγω απόφασης,

— όταν αυτό προβλέπεται από διατάξεις του εθνικού δικαίου.

Το ποσό των τόκων αυτών πρέπει να υπολογίζεται κατά τρόπο ώστε το ύψος τους να ισοδυναμεί με το ποσό που θα απαιτούνταν για τον ίδιο σκοπό στην εθνική νομισματική και χρηματοοικονομική αγορά.»

Η εθνική νομοθεσία

10 Το άρθρο 108, παράγραφος 1, του Bundesgesetz betreffend ergänzende Regelungen zur Durchführung des Zollrechts der Europäischen Gemeinschaften (Zollrechts-Durchführungsgesetz-ZollR-DG) (αυστριακού ομοσπονδιακού νόμου σχετικά με συμπληρωματικές διατάξεις εφαρμογής του τελωνειακού δικαίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων), της 23ης Αυγούστου 1994 (BGBl. 1994/659, στο εξής: ZollR-DG), προβλέπει τα εξής:

«Εφόσον γεννάται —πλην των περιπτώσεων της παραγράφου 2— τελωνειακή οφειλή κατά τα άρθρα 202 έως 205 ή 210 ή 211 του κοινοτικού τελωνειακού κώδικα ή πρέπει να εισπραχθούν εκ των υστέρων δασμοί κατά το άρθρο 220 του τελωνειακού κώδικα, επιβάλλεται [...] προσαύξηση των δασμών, η οποία αντιστοιχεί στο ποσό των τόκων υπερημερίας που θα έπρεπε να καταβληθούν για το διάστημα μεταξύ της γενέσεως της τελωνειακής οφειλής και της βεβαιώσεώς της ή, στην περίπτωση της εκ των υστέρων επιβολής δασμών κατά το άρθρο 220 του τελωνειακού κώδικα, για το διάστημα μεταξύ του απαιτητού της αρχικώς βεβαιωθείσας τελωνειακής οφειλής και της βεβαιώσεως της οφειλής των εκ των υστέρων επιβαλλόμενων δασμών. Εξακολουθεί πάντως να υφίσταται η υποχρέωση καταβολής των διοικητικών τελών κατά το άρθρο 105.»

Η διαφορά της κύριας δίκης και το προδικαστικό ερώτημα

11 Στις 17 Δεκεμβρίου 1998 το Hauptzollamt Linz (κεντρικό τελωνείο του Λιντς, στο εξής: Hauptzollamt) προέβη, κατ' εφαρμογή του άρθρου 220, παράγραφος 1, του τελωνειακού κώδικα, σε εκ των υστέρων βεβαίωση δασμών που όφειλε η Hannl. Το ποσό των δασμών που βεβαιώθηκε συναφώς ανερχόταν σε 30 694 αυστριακά σελίνια (ATS). Την ίδια ημέρα το Hauptzollamt αποφάσισε, κατ' εφαρμογή του άρθρου 108, παράγραφος 1, του ZollR-DG, να επιβάλει προσαύξηση των δασμών αυτών ίση με 2 157 ATS.

12 Αφού το Hauptzollamt απέρριψε την αίτηση θεραπείας της Hannl, η εταιρία αυτή υπέβαλε κατά της ανωτέρω αποφάσεως διοικητική προσφυγή ενώπιον της Finanzlandesdirektion.

13 Στις 2 Νοεμβρίου 2000 η Finanzlandesdirektion απέρριψε την ανωτέρω προσφυγή και συμπλήρωσε παράλληλα το διατακτικό της αποφάσεως του Hauptzollamt καθορίζοντας τη βάση μετρήσεως της προσαυξήσεως σε 228 668 ATS (από τα οποία 30 694 ATS για δασμούς και 197 974 ATS για φόρο κύκλου εργασιών λόγω εισαγωγής), το ετήσιο επιτόκιο σε 5,66 %, καθώς και τις περιόδους υπερημερίας, οι οποίες εκτείνονταν αφενός από τις 15 Νοεμβρίου 1998 μέχρι τις 14 Δεκεμβρίου 1998 και αφετέρου από τις 15 Δεκεμβρίου 1998 μέχρι τις 14 Ιανουαρίου 1999.

14 Κατόπιν αυτού η Hannl άσκησε προσφυγή ενώπιον του Verwaltungsgerichtshof, ισχυριζόμενη ότι η προσαύξηση των δασμών, την οποία προβλέπει το άρθρο 108, παράγραφος 1, του ZollR-DG, είναι αντίθετη προς το κοινοτικό δίκαιο. Συγκεκριμένα, υποστήριξε ότι, αφού στον τελωνειακό κώδικα, σκοπός του οποίου είναι η εναρμόνιση του τελωνειακού δικαίου, δεν απαντά, εκτός από τα άρθρα 229, 232, παράγραφος 1, και 241, καμία διάταξη σχετικά με τόκους ή άλλες φορολογικές υποχρεώσεις, τα κράτη μέλη δεν έχουν την εξουσία να θεσπίζουν εθνικά μέτρα στον εν λόγω τομέα.

15 Το Verwaltungsgerichtshof έκρινε ότι για την επίλυση της διαφοράς που εκκρεμούσε ενώπιόν του ήταν αναγκαία η ερμηνεία του κοινοτικού δικαίου και αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο το ακόλουθο προδικαστικό ερώτημα:

«Αντιβαίνει στις τελωνειακές διατάξεις του κοινοτικού δικαίου η προβλεπόμενη στο άρθρο 108, παράγραφος 1, του ZollR-DG προσαύξηση των δασμών, η οποία επιβάλλεται στην περίπτωση γενέσεως τελωνειακής οφειλής κατά τα άρθρα 202 έως 205 ή 210 ή 211 του τελωνειακού κώδικα ή στην περίπτωση της εκ των υστέρων επιβολής δασμών κατά το άρθρο 220 του τελωνειακού κώδικα και αντιστοιχεί στο ποσό των τόκων υπερημερίας που θα έπρεπε να καταβληθούν για το διάστημα μεταξύ της γενέσεως της τελωνειακής οφειλής και της βεβαιώσεώς της ή, στην περίπτωση της εκ

των υστέρων επιβολής δασμών κατά το άρθρο 220 του τελωνειακού κώδικα, για το διάστημα μεταξύ του απαιτητού της αρχικώς βεβαιωθείσας τελωνειακής οφειλής και της εκ των υστέρων βεβαιώσεως της οφειλής;»

Επί του προδικαστικού ερωτήματος

16 Το αιτούν δικαστήριο, με το ερώτημά του, ερωτά κατ' ουσία αν αντιβαίνουν στον τελωνειακό κώδικα και στον κανονισμό εφαρμογής οι εθνικές διατάξεις που προβλέπουν ότι, σε περίπτωση γενέσεως τελωνειακής οφειλής κατά τα άρθρα 202 έως 205 ή 210 ή 211 του κοινοτικού τελωνειακού κώδικα ή σε περίπτωση της εκ των υστέρων επιβολής δασμών κατά το άρθρο 220 του κώδικα αυτού, οι δασμοί προσαυξάνονται κατά ποσό ίσο με τους τόκους υπερημερίας που θα οφείλονταν για το διάστημα μεταξύ της γενέσεως της τελωνειακής οφειλής και της βεβαιώσεώς της ή, σε περίπτωση της εκ των υστέρων επιβολής δασμών κατά το άρθρο 220 του τελωνειακού κώδικα, για το διάστημα μεταξύ της ημερομηνίας κατά την οποία κατέστη απαιτητή η αρχικώς βεβαιωθείσα τελωνειακή οφειλή και της ημερομηνίας της εκ των υστέρων βεβαιώσεως της οφειλής αυτής.

17 Συναφώς υπενθυμίζεται, πρώτον, ότι, κατά πάγια νομολογία, οσάκις κοινοτική ρύθμιση δεν προβλέπει ειδική κύρωση σε περίπτωση παραβάσεως των διατάξεών της ή παραπέμπει, ως προς το σημείο αυτό, στις εθνικές διατάξεις, το άρθρο 10 ΕΚ επιβάλλει στα κράτη μέλη να λαμβάνουν κάθε πρόσφορο μέτρο που να εγγυάται την αποτελεσματική εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου. Προς τούτο, μολονότι διατηρούν διακριτική ευχέρεια ως προς την επιλογή των κυρώσεων, τα κράτη μέλη πρέπει να μεριμνούν ώστε να προβλέπονται κυρώσεις για τις παραβάσεις της κοινοτικής ρυθμίσεως υπό ουσιαστικές και διαδικαστικές προϋποθέσεις που να είναι ανάλογες προς τις ισχύουσες για παραβάσεις παρεμφερούς φύσεως και σημασίας του εθνικού

δικαίου και που, εν πάση περιπτώσει, να προσδίδουν στην κύρωση αποτελεσματικό, ανάλογο και αποτρεπτικό χαρακτήρα (βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση της 7ης Δεκεμβρίου 2000, C-213/99, De Andrade, Συλλογή 2000, σ. I-11083, σκέψη 19).

18 Όσον αφορά τις τελωνειακές παραβάσεις, το Δικαστήριο έχει διευκρινίσει ότι, ελλείψει εναρμονίσεως της κοινοτικής νομοθεσίας στον τομέα αυτό, τα κράτη μέλη είναι αρμόδια να επιλέγουν τις κυρώσεις που κρίνουν κατάλληλες. Οφείλουν πάντως να ασκούν την αρμοδιότητα αυτή τηρώντας το κοινοτικό δίκαιο και τις γενικές αρχές του και, κατά συνέπεια, τηρώντας την αρχή της αναλογικότητας (βλ. προπαρατεθείσα απόφαση De Andrade, σκέψη 20).

19 Όπως τόνισε πάντως ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 36 των προτάσεών του, ούτε ο τελωνειακός κώδικας ούτε ο κανονισμός εφαρμογής προβλέπουν ιδιαίτερα μέτρα για τις περιπτώσεις γενέσεως της τελωνειακής οφειλής βάσει των άρθρων 202 έως 205, 210 και 211 ή 220 του τελωνειακού κώδικα, τα οποία ρυθμίζουν όλα καταστάσεις των οποίων το χαρακτηριστικό είναι ότι ο οικείος επιχειρηματίας έχει παραβεί την κοινοτική τελωνειακή νομοθεσία.

20 Υπό τις συνθήκες αυτές, πρέπει να γίνει δεκτό ότι τα κράτη μέλη είναι αρμόδια να θεσπίζουν τα μέτρα που είναι πρόσφορα για τη διασφάλιση της τηρήσεως της κοινοτικής τελωνειακής νομοθεσίας, υπό την προϋπόθεση ότι, όπως επισημάνθηκε με τη σκέψη 18 της παρούσας αποφάσεως, τα μέτρα αυτά συνάδουν προς την αρχή της αναλογικότητας.

21 Καταρχήν, η επιβολή προσαυξήσεως, όπως η επίμαχη στην κύρια δίκη, της οποίας σκοπός είναι να διασφαλιστεί ότι οι επιχειρηματίες θα τηρούν τις διατάξεις της κοινοτικής ρυθμίσεως, δεν είναι αντίθετη προς το κοινοτικό δίκαιο. Συγκεκριμένα,

όπως υποστήριξε η Αυστριακή Κυβέρνηση, αν δεν υπήρχε το εν λόγω μέτρο, οι επιχειρηματίες θα είχαν συμφέρον να επιδεικνύουν παράνομη ή αμελή συμπεριφορά για να καθυστερεί η βεβαίωση της τελωνειακής οφειλής. Σκοπός του μέτρου είναι, κατά την εν λόγω κυβέρνηση, να μην περιέρχονται σε δυσμενέστερη θέση οι επιχειρηματίες που τηρούν την κοινοτική ρύθμιση και των οποίων η συμπεριφορά καθιστά δυνατή την ταχεία εξόφληση της τελωνειακής οφειλής.

22 Όσον αφορά το ύψος της προσαυξήσεως, είναι ουσιώδες να έχει καθοριστεί, σύμφωνα με τη νομολογία, υπό συνθήκες που να είναι ανάλογες με τις ισχύουσες στο εθνικό δίκαιο για παραβάσεις της ίδιας φύσεως και της ίδιας βαρύτητας και που, εν πάση περιπτώσει, να προσδίδουν στην κύρωση αποτελεσματικό, ανάλογο και αποτρεπτικό χαρακτήρα (απόφαση της 26ης Οκτωβρίου 1995, C-36/94, Siesse, Συλλογή 1995, σ. I-3573, σκέψη 24, και προπαρατεθείσα απόφαση De Andrade, σκέψη 24). Στο αιτούν δικαστήριο εναπόκειται να εκτιμήσει αν η επίμαχη στην κύρια δίκη προσαύξηση είναι σύμφωνη προς τις αρχές αυτές. Κατά την εκτίμηση αυτή, το εν λόγω δικαστήριο θα πρέπει να εξακριβώσει κυρίως κατά πόσον το ποσοστό της επίμαχης στην κύρια δίκη προσαυξήσεως, το οποίο δεν είναι εκ πρώτης όψεως δυσανάλογο, αντιστοιχεί στο ποσοστό που ισχύει κατά το εθνικό δίκαιο για τις κυρώσεις που επιβάλλονται για παραβάσεις της ίδιας φύσεως και της ίδιας βαρύτητας.

23 Κατόπιν των ανωτέρω σκέψεων, στο προδικαστικό ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι ο τελωνειακός κώδικας και ο κανονισμός εφαρμογής έχουν την έννοια ότι δεν αντιβαίνουν σ' αυτούς οι διατάξεις που προβλέπουν ότι, σε περίπτωση γενέσεως τελωνειακής οφειλής κατά τα άρθρα 202 έως 205 ή 210 ή 211 του κοινοτικού τελωνειακού κώδικα ή σε περίπτωση της εκ των υστέρων επιβολής δασμών κατά το άρθρο 220 του κώδικα αυτού, οι δασμοί προσαυξάνονται κατά ποσό ίσο με τους τόκους υπερημερίας που θα οφείλονταν για το διάστημα μεταξύ της γενέσεως της τελωνειακής οφειλής και της βεβαιώσεώς της ή, σε περίπτωση της εκ των υστέρων επιβολής δασμών κατά το άρθρο 220 του τελωνειακού κώδικα, για το διάστημα μεταξύ της ημερομηνίας κατά την οποία κατέστη απαιτητή η αρχικώς βεβαιωθείσα τελωνειακή οφειλή και της ημερομηνίας της εκ των υστέρων βεβαιώσεως της οφειλής αυτής, υπό την προϋπόθεση ότι το επιτόκιο έχει καθοριστεί υπό συνθήκες που είναι ανάλογες με τις ισχύουσες στο εθνικό δίκαιο για παραβάσεις της ίδιας φύσεως και της ίδιας βαρύτητας και που προσδίδουν στην κύρωση αποτελεσματικό, ανάλογο και αποτρεπτικό χαρακτήρα. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να εκτιμήσει αν η επίμαχη στην κύρια δίκη προσαύξηση είναι σύμφωνη προς τις αρχές αυτές.

Επί των δικαστικών εξόδων

24 Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν η Αυστριακή και η Ιταλική Κυβέρνηση, καθώς και η Επιτροπή, που κατέθεσαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, δεν αποδίδονται. Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (δεύτερο τμήμα),

κρίνοντας επί του ερωτήματος που του υπέβαλε με διάταξη της 28ης Φεβρουαρίου 2002 το Verwaltungsgerichtshof, αποφαίνεται:

Ο κανονισμός (ΕΟΚ) 2913/92 του Συμβουλίου, της 12ης Οκτωβρίου 1992, περί θεσπίσεως κοινοτικού τελωνειακού κώδικα, και ο κανονισμός (ΕΟΚ) 2454/93 της Επιτροπής, της 2ας Ιουλίου 1993, για τον καθορισμό ορισμένων διατάξεων εφαρ-

μογής του κανονισμού 2913/92, έχουν την έννοια ότι δεν αντιβαίνουν σ' αυτούς οι διατάξεις που προβλέπουν ότι, σε περίπτωση γενέσεως τελωνειακής οφειλής κατά τα άρθρα 202 έως 205 ή 210 ή 211 του κοινοτικού τελωνειακού κώδικα ή σε περίπτωση της εκ των υστέρων επιβολής δασμών κατά το άρθρο 220 του κώδικα αυτού, οι δασμοί προσαυξάνονται κατά ποσό ίσο με τους τόκους υπερημερίας που θα οφείλονταν για το διάστημα μεταξύ της γενέσεως της τελωνειακής οφειλής και της βεβαιώσεώς της ή, σε περίπτωση της εκ των υστέρων επιβολής δασμών κατά το άρθρο 220 του τελωνειακού κώδικα, για το διάστημα μεταξύ της ημερομηνίας κατά την οποία κατέστη απαιτητή η αρχικώς βεβαιωθείσα τελωνειακή οφειλή και της ημερομηνίας της εκ των υστέρων βεβαιώσεως της οφειλής αυτής, υπό την προϋπόθεση ότι το επιτόκιο έχει καθοριστεί υπό συνθήκες που είναι ανάλογες με τις ισχύουσες στο εθνικό δίκαιο για παραβάσεις της ίδιας φύσεως και της ίδιας βαρύτητας και που προσδίδουν στην κύρωση αποτελεσματικό, ανάλογο και αποτρεπτικό χαρακτήρα. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να εκτιμήσει αν η επίμαχη στην κύρια δίκη προσαύξηση είναι σύμφωνη προς τις αρχές αυτές.

Schintgen Σκουρής Colneric

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 16 Οκτωβρίου 2003.

Ο Γραμματέας

R. Grass

Ο Πρόεδρος

Β. Σκουρής